

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZIHO
přednesené dne 20. prosince 2017¹

Věc C-480/16

**Fidelity Funds
proti
Skatteministeriet,
za přítomnosti:
NN (L) SICAV**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Østre Landsret (odvolací soud pro východní oblast, Dánsko)]

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Volný pohyb služeb – Volný pohyb kapitálu – Omezení – Zdanění dividend vyplácených subjektům kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) – Dividendy vyplácené společnostmi se sídlem v členském státě subjektům se sídlem v jiném členském státě – Srovnatelnost situací – Zachování soudržnosti daňového režimu“

Úvod

1. Touto žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce se Østre Landsret (odvolací soud pro východní oblast, Dánsko) táže Soudního dvora na slučitelnost dánské právní úpravy, která subjektům kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (dále jen „SKIPCP“) usazeným v Dánsku, které se zaváží, že budou skutečně nebo formálně vyplácet svým podílníkům minimální částky, přiznává osvobození od srážkové daně z dividend vyplácených dánskými společnostmi, s výjimkou SKIPCP usazených v jiných členských státech, s volným pohybem kapitálu (článek 56 ES, nyní článek 63 SFEU) a s volným pohybem služeb (článek 49 ES, nyní článek 56 SFEU).

2. Tato otázka je položena v rámci sporu mezi několika SKIPCP ve smyslu směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)², se sídlem ve Spojeném království a v Lucembursku, k nimž náleží Fidelity Funds, a Skatteministeriet (dánské ministerstvo pro daňové záležitosti) ohledně žádostí o vrácení srážkové daně z dividend vyplácených těmito SKIPCP dánskými společnostmi od roku 2000 do roku 2009. Tyto SKIPCP požadují toto vrácení daně z důvodu, že jim musí být přiznáno osvobození, na které měly nárok SKIPCP usazené v Dánsku. Dánská právní úprava totiž stanoví rozdílné zacházení, které je v rozporu s volným pohybem kapitálu a s volným pohybem služeb, které zaručuje unijní právo.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Úř. věst. 1985, L 375, s. 3; Zvl. vyd. 06/01, s. 139. Tato směrnice měla v souladu s čtvrtým bodem odůvodnění za cíl stanovit společná obecná pravidla pro povolování subjektů kolektivního investování, které se nacházejí v členských státech, dohled nad nimi, jejich strukturu a činnost a pro informace, které musí zveřejňovat [(viz rozsudky ze dne 11. září 2014, Gruslin (C-88/13, EU:C:2014:2205, bod 33) a ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 31)]. Směrnice 85/611 byla několikrát pozměněna, než byla s účinností ke dni 1. července 2011 zrušena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. 2009, L 302, s. 32), která přepracovala její znění.

3. Z právního rámce popsaného předkládajícím soudem vyplývá, že podle lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (selskabsskatteloven) (zákon o dani z příjmu právnických osob, dále jen „zákon o DPPO“) podléhají SKIPCP, které jsou daňovými rezidenty v Dánsku, v tomto státě dani ze všech svých příjmů. SKIPCP a ostatní investiční fondy, které v Dánsku nejsou daňovými rezidenty, zdaňují pouze dividendy, které jim vyplatily dánské společnosti, přičemž tato omezená daňová povinnost se vztahuje pouze na příjmy, jejichž zdroje se nacházejí v Dánsku.

4. Článek 65 odst. 1 kildeskatteloven (dále jen „zákon o srážkové dani“) stanoví, že každé rozhodnutí o výplatě dividend přijaté dánskou společností musí stanovit, že z celkové výše dividend se srazí určitý procentní podíl, není-li stanoveno jinak. Procentní sazba srážkové daně v roce 2000 byla stanovena na 25 %, v období od roku 2001 do roku 2009 byla zvýšena na 28 %, pokud použitelná dohoda o zamezení dvojímu zdanění neobsahovala příznivější ustanovení. Je-li výsledná daňová sazba nižší než ta, u které se uplatnila srážková daň, může SKIPCP požádat o vrácení nadměrné srážky daně.

5. Pravidla zákona o srážkové dani jsou rovněž použitelná na dánské SKIPCP, které tedy *a priori* podléhají této právní úpravě o zdanění dividend. Z ustanovení článku 65 odst. 8 zákona o srážkové dani však vyplývá, že dánský ministr pro daňové záležitosti může přijmout pravidla, podle nichž je vyplácení dividend fondům, na které se vztahují ustanovení článku 16 C (dále jen „fondy uvedené v článku 16 C“) lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven) (zákon o vyměrovacím základě dani z příjmu), (dále jen „ligningslov“) osvobozeno od srážkové daně. Při přijetí ministerské vyhlášky upřesňující ligningslov (dále jen „ministerská vyhláška“), dánský ministr pro daňové záležitosti využil tuto možnost osvobodit fondy uvedené v článku 16 C, které mají sídlo v Dánsku, od srážkové daně.

6. Článek 38 ministerské vyhlášky stanoví, že každý SKIPCP může získat osvědčení o osvobození od daně a využít osvobození od srážkové daně z dividend za předpokladu, že je jednak subjektem, na který se vztahuje čl. 1 odst. 1 bod 6 zákona o DPPO (a tedy je dánským rezidentem), a jednak musí mít postavení fondu podle článku 16 C. SKIPCP se sídlem v Dánsku, který nesplňuje podmínky článku 16 C ligningslov, není od srážkové daně z dividend osvobozen.

7. Článek 16 C ligningslov definuje pojem „fondy uvedené v článku 16 C“. Aby mohl být SKIPCP v souladu s právní úpravou platnou do 1. června 2005 považován za „fond uvedený v článku 16 C“, musel vyplatit určitou minimální částku (dále jen „rozdělení minimálních částek“). Rozdělení minimálních částek představuje základ daně pro zdanění příjmů fondu, co se týče jeho podílníků.

8. Po přijetí zákona č. 407 ze dne 1. června 2005 a od tohoto data se již pro využití postavení „fondu uvedeného v článku 16 C“ nevyžaduje, aby došlo ke skutečnému vyplacení minimálních částek podílníkům. Využití tohoto postavení je však stále podmíněno tím, že SKIPCP stanoví rozdělení minimálních částek, které jsou u jeho podílníků zdaněny prostřednictvím srážkové daně vybírané fondem. Z vysvětlení předkládajícího soudu s odvoláním na důvodovou zprávu k tomuto zákonu vyplývá, že cílem této legislativní změny bylo zjednodušit získání postavení fondu uvedeného v článku 16 C pro zahraniční SKIPCP, aby již tyto fondy nemusely upravovat svou politiku vyplácení výnosů podle dánské daňové právní úpravy, což je zajímavé pro fondy, v nichž jsou dánští podílníci velmi malou menšinou. Z vyjádření zúčastněných stran vyplývá, že některé SKIPCP, které nejsou dánskými rezidenty, byly schopny splnit pravidla o rozdělení minimálních částek stanovená v článku 16 C ligningslov.

9. Je třeba ještě poznamenat, že uvedená pravidla jsou upřesněna v čl. 16 C odst. 2 až 6 ligningslov. V souladu s odstavcem 2 tohoto článku tvoří rozdělení minimálních částek součet příjmů a čistých částek přijatých během účetního období, od nichž jsou odečteny ztráty a výdaje. Článek 16 C odst. 3 ligningslov stanoví, že výpočet zahrnuje řadu příjmů v tomto článku uvedených, zejména úroky, dividendy z akcií, výnosy z pohledávek a finančních smluv, jakož i kapitálové zisky z převodu akcií. V souladu s článkem 16 C odst. 4 a 5 ligningslov mohou fondy podle článku 16 C odečíst daňové uznatelné ztráty, jakož i poplatky za správu.

10. S ohledem na tuto právní úpravu Fidelity Funds a NN (L) SICAV tvrdí, že nemohou svou povahou splnit první z podmínek týkajících se daňového rezidenství v Dánsku, aby mohly využít osvobození od srážkové daně. Tato podmínka, která nemůže být odůvodněna naléhavými důvody obecného zájmu, představuje rozdílné daňové zacházení se SKIPCP podle státu jejich rezidenství a je podle názoru účastníků řízení v původním řízení v rozporu s článkem 56 ES. Pokud jde o druhou podmínku týkající se určení rozdělení minimálních částek, Fidelity Funds a NN (L) SICAV upřesňují, že nemají žádný důvod splnit tuto podmínku, protože kvůli první podmínce nemohou v každém případě využívat režim přiznaný fondům podle článku 16 C. Tato druhá podmínka je podle nich sama o sobě v rozporu s volným pohybem služeb zaručeným článkem 49 ES, protože SKIPCP nejsou vytvořeny podle právní úpravy každého členského státu, kde mohou být jejich podílníci rezidenty, ale v souladu s právní úpravou členského státu, v němž mají sídlo. Pokud by takový požadavek měl být uložen každému SKIPCP-nerezidentovi, ztratila by jak harmonizace provedená směrnicí 85/611, tak volný pohyb služeb smysl.

11. Vzhledem k tomu, že řešení sporu v původním řízení závisí na výkladu článků 49 ES a 56 ES, rozhodl předkládající soud o přerušení řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je takový daňový režim, jako je režim dotčený ve sporu v původním řízení, v jehož rámci jsou dividendy vyplácené dánskými společnostmi zahraničním subjektům kolektivního investování (SKIPCP), na něž se vztahuje směrnice [85/611], zdaněny srážkovou daní, v rozporu s článkem 56 ES (nyní článkem 63 SFEU) o volném pohybu kapitálu nebo s článkem 49 ES (nyní článkem 56 SFEU) o volném pohybu služeb, mohou-li rovnocenné dánské subjekty kolektivního investování využít osvobození od srážkové daně, a to buď proto, že svým podílníkům ve skutečnosti vyplácejí minimální částky, u nichž se provede srážka daně nebo že se formálně stanoví rozdělení minimálních částek, z nichž se ve vztahu k podílníkům daného subjektu provede srážka daně?“

12. K této otázce předložily písemná vyjádření Fidelity Funds, NN (L) SICAV, dánská, německá a nizozemská vláda, jakož i Evropská komise. Tyto zúčastněné strany byly rovněž vyslechnuty na jednání konaném dne 5. října 2017.

Analýza

13. Na úvod je třeba poznamenat, že na rozdíl od toho, co by bylo možno vyvodit z argumentů uvedených zejména společnostmi Fidelity Funds před předkládajícím soudem, netáže se tento soud Soudního dvora na výklad směrnice 85/611.

14. Jak totiž Soudní dvůr rozhodl v rozsudku ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 32), zdaňování SKIPCP není oblastí, kterou by tato směrnice, jež neobsahuje žádné ustanovení pro tuto oblast, upravovala. V tomtéž rozsudku ovšem Soudní dvůr připomněl, že čl. 44 odst. 3 směrnice 85/611 požaduje, aby byly právní a správní předpisy použitelné v hostitelském členském státě na SKIPCP, které nespádají do působnosti této směrnice, uplatňovány nediskriminačním způsobem, což znamená, že směrnice 85/611 nebrání výběru takové každoroční daně od SKIPCP, které obchodují se svými podíly v členském státě, pokud je uplatňována nediskriminačním způsobem³. Soudní dvůr nicméně velmi logicky přezkoumal nediskriminační povahu a překážku výběru takové daně od SKIPCP dotčených v této věci s ohledem na svobody volného pohybu zaručených Smlouvou ES⁴. Proto je zcela srozumitelné, pokud jde tak jako ve věci

3 – Rozsudek ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, body 32 a 33).

4 – Rozsudek ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 33).

v původním řízení o právní úpravu, která stanoví rozdílné daňové zacházení mezi SKIPCP na základě kritéria obecně přijímaného v mezinárodním daňovém právu a uznaného Soudním dvorem, tedy místo daňové rezidence dotčených subjektů⁵, že se vnitrostátní soud omezí na dotaz Soudnímu dvoru ohledně slučitelnosti takové právní úpravy s volným pohybem kapitálu a s volným pohybem služeb.

15. Po tomto upřesnění se bude analýza rozdílů v daňovém zacházení obsažených v dánské právní úpravě týkat čtyř bodů, z nichž pouze poslední dva budou vyžadovat rozsáhlejší výklad. Ačkoli totiž není pochyb o tom, že v projednávané věci je relevantní svoboda volného pohybu kapitálu (A) a že dánská právní úprava představuje omezení této svobody (B), srovnatelná povaha situace SKIPCP-rezidentů a SKIPCP-nerезidentů v Dánsku (C) a odůvodnění tohoto omezení (D) jsou kontroverzní otázky, jak ukázala diskuze před Soudním dvorem.

A. K uplatňování volného pohybu kapitálu

16. Jak vyplývá ze znění předběžné otázky, předkládající soud vyjadřuje pochybnosti o volbě svobody, ve vztahu k níž musí být právní úprava dotčená v původním řízení posouzena. Konkrétně se předkládající soud táže, zda je dánská právní úprava v rozporu s článkem 56 ES (nyní článek 63 SFEU) o volném pohybu kapitálu nebo s článkem 49 ES (nyní článek 56 SFEU) o volném pohybu služeb.

17. V souladu s judikaturou je pro účely určení toho, zda se na vnitrostátní právní úpravu vztahuje některá ze základních svobod zaručených Smlouvou ES, třeba zohlednit předmět právní úpravy dotčené v původním řízení⁶.

18. V tomto ohledu se dánská právní úprava nevztahuje na podmínky přístupu SKIPCP-nerезidentů na trh členského státu, v tomto případě Dánského království, ale na daňové zacházení s příjmy těchto subjektů, které se proto přímo týká investic uskutečněných v Dánsku. Již toto pouhé konstatování může podle mého názoru postačovat k vyloučení použitelnosti volného pohybu služeb.

19. Navíc na rozdíl od situace, ve které byl vydán rozsudek ze dne 3. října 2006, Fidium Finanz (C-452/04, EU:C:2006:631, body 2, 45 až 47), která se týkala zákazu vydaného německými orgány švýcarské společnosti poskytovat podnikatelské úvěry německým zákazníkům z důvodu, že neměla oprávnění potřebné k výkonu takové činnosti, o které Soudní dvůr rozhodl, že spadá do oblasti působnosti volného pohybu služeb, vyloučení využití daňového osvobození stanovené dánskou právní úpravou dotčenou ve věci v původním řízení v neprospěch SKIPCP-nerезidentů, které obdrží dividendy vyplacené dánskými společnostmi, nemá za následek zabránění těmto hospodářským subjektům v přístupu na dánský trh.

20. Je pravda, že použití takové právní úpravy by mohlo způsobit, že poskytování finančních služeb SKIPCP-nerезidenty dánským investorům bude nákladnější než poskytování těchto služeb dánskými SKIPCP za stejných podmínek⁷.

5 – Pro připomenutí, v oblasti přímých daní není situace rezidentů obecně srovnatelná se situací nerezidentů: viz zejména rozsudky ze dne 14. února 1995, Schumacker (C-279/93, EU:C:1995:31, bod 31), ze dne 22. prosince 2008, Truck Center (C-282/07, EU:C:2008:762, bod 38) a ze dne 24. února 2015, Grünewald (C-559/13, EU:C:2015:109, bod 25), což znamená, že rozdílné zacházení s daňovými poplatníky rezidenty a nerezidenty nemůže být samo o sobě kvalifikováno jako „diskriminace“ ve smyslu Smlouvy [viz zejména rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Truck Center (C-282/07, EU:C:2008:762, bod 39 a citovaná judikatura)].

6 – Viz zejména rozsudky ze dne 1. července 2010, Dijkman a Dijkman-Lavaleije Dijkman a Dijkman-Lavaleije (C-233/09, EU:C:2010:397, bod 26) a ze dne 21. května 2015, Wagner-Raith (C-560/13, EU:C:2015:347, bod 31).

7 – Pro připomenutí, vnitrostátní opatření, která výkon této svobody zakazují, brání tomuto výkonu nebo jej činí méně atraktivním, představují omezení volného pohybu služeb: viz zejména rozsudek ze dne 18. října 2012, X (C-498/10, EU:C:2012:635, bod 22 a citovaná judikatura).

21. Ačkoli volný pohyb služeb tedy může být dotčen zdaněním, kterému podléhají SKIPCP-nerezidenti s vyloučením SKIPCP-rezidentů, jelikož tento rozdíl může mít dopad na finanční služby, které prvně uvedené nabízí v Dánsku, tato svoboda je nicméně druhotná ve vztahu k volnému pohybu kapitálu a může do něj být v každém případě zahrnuta⁸.

22. Pro všechny případy dodávám, že z informací ve spisu a z vyjádření zúčastněných stran vyplývá, že podíly držené společnostmi Fidelity Funds a společností NN (L) SICAV v dánských společnostech se uskutečnily pouze s cílem investovat bez úmyslu ovlivňovat řízení a kontrolu podniku, takže se jeví relevantní pouze volný pohyb kapitálu, nikoli svoboda usazování⁹.

23. Z toho důvodu, jak správně uvedly nizozemská vláda a Komise, se domnívám, že právní úprava dotčená ve věci v původním řízení musí být přezkoumána s ohledem na volný pohyb kapitálu tak, jak je zaručen článkem 56 ES.

B. K existenci omezení volného pohybu kapitálu

24. K opatřením zakázaným podle čl. 56 odst. 1 ES z důvodu, že jsou omezeními pohybu kapitálu, náleží zejména ta, která mohou odradit od investování v některém členském státě osoby, které nemají v tomto státě bydliště nebo sídlo¹⁰.

25. V tomto případě podle dánské právní úpravy platné v době skutkových okolností sporu v původním řízení byly dividendy, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, vyplácené společnostmi-rezidentem SKIPCP-nerezidentovi v zásadě zdaněny sazbou ve výši 25 % v roce 2000, která byla v období od roku 2001 do roku 2009 zvýšena na 28 %, a to s použitím srážkové daně, pokud se podle dohody o zamezení dvojímu zdanění nepoužila odlišná sazba, zatímco takové dividendy byly osvobozeny od daně v případě, že byly vypláceny SKIPCP-rezidentovi, pokud takový subjekt navíc splnil podmínky fondu uvedeného v článku 16 C, tj. do 31. května 2005, že skutečně provádí vyplacení minimálních částek ve prospěch svých podílníků nebo, od 1. června 2005, že formálně stanovuje takové vyplacení minimálních částek¹¹.

26. Proto byly od daně osvobozeny pouze SKIPCP se sídlem v Dánsku, považované za fondy podle článku 16 C, přičemž SKIPCP-nerezidenti z něj byly systematicky vyloučeny, včetně případů, kdy, jak se tomu zdá být i ve věci v původním řízení, SKIPCP-nerezidenti využívají snížení sazby daně z dividend podle smlouvy o zamezení dvojímu zdanění, nebo kdy, což se nezdá být případ ve věci v původním řízení, skutečně vyplatí nebo formálně určí rozdělení minimálních částek ve prospěch svých podílníků.

27. Takový rozdíl v daňovém zacházení s dividendy mezi SKIPCP především v závislosti na místě jejich usazení by mohl odradit SKIPCP-nerezidenty, aby investovali do společností usazených v Dánsku, a také investory, kteří jsou v tomto státě usazeni, aby nabývali podíly ve SKIPCP-nerezidentech¹².

8 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 41).

9 – Podle těchto informací během dotčeného období v původním řízení tyto podíly nikdy nepřesáhly 10 % základního kapitálu dánských společností. Ke kritériu rozlišení mezi volným pohybem kapitálu a svobody usazování, viz zejména rozsudek ze dne 14. září 2017, The Trustees of the BT Pension Scheme (C-628/15, EU:C:2017:687, bod 30 a citovaná judikatura).

10 – Viz zejména rozsudky ze dne 10. února 2011, Haribo Lakritzen Hans Riegel a Österreichische Salinen (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2011:61 bod 50), ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 15) a ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 44).

11 – Je třeba poznamenat, že NN (L) SICAV kritizuje posouzení předkládacího soudu a tvrdí, že podle dánské právní úpravy použitelné v rozhodné době z hlediska skutkových okolností sporu v původním řízení platilo, že osvobození od srážkové daně mohly využít všechny dánské SKIPCP, a nikoliv pouze dánské SKIPCP nazývané „výnosové“, totiž fondy uvedené v článku 16 C. Je však nesporné, že v rámci použití článku 267 SFEU, jelikož vnitrostátní soud je výlučně odpovědný za určení a výklad použitelného vnitrostátního práva, nepřísluší Soudnímu dvoru, aby zpochybnil předpoklad, o který se vnitrostátní soud opírá: v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. června 2017, Online Games a další (C-685/15, EU:C:2017:452, bod 45 a citovaná judikatura).

12 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 17) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 42).

28. Proto, jak ostatně připouští dánská vláda, taková daňová právní úprava představuje omezení volného pohybu kapitálu, které je v zásadě v rozporu s článkem 56 ES.

29. Omezení volného pohybu kapitálu, které právě bylo popsáno, nicméně může být v unijním právu přípustné, pokud se v souladu s čl. 58 odst. 1 písm. a) ES rozdílné zacházení, na kterém spočívá, týká situací, které nejsou objektivně srovnatelné, nebo pokud je odůvodněno naléhavým důvodem obecného zájmu¹³.

30. Jak bylo uvedeno výše, je třeba přezkoumat podrobněji jak srovnatelnost situací dotčených ve věci v původním řízení, tak odůvodnění omezení pohybu kapitálu, které představuje dánská právní úprava.

C. Ke srovnatelnosti situací dotčených ve věci v původním řízení

31. Je třeba připomenout, že srovnatelná povaha přeshraniční situace s vnitrostátní situací se musí zkoumat s ohledem na cíl sledovaný dotčenými vnitrostátními ustanoveními, jakož i na jejich předmět a obsah¹⁴.

32. Pokud jde o cíle sledované dotčenou dánskou právní úpravou, z vysvětlení vnitrostátního soudu a z vyjádření dánské vlády vyplývá, že má jednak za cíl zabránit řetězovému dvojímu zdanění při investování prostřednictvím SKIPCP, a jednak zajistit, aby dividendy vyplácené dánskými společnostmi neunikaly daňové pravomoci Dánska z důvodu jejich osvobození na úrovni SKIPCP-rezidentů a aby skutečně podléhaly této pravomoci, a sice na úrovni podílníků uvedených subjektů.

33. Pokud jde zaprvé o cíl zabránění řetězovému zdanění, z judikatury vyplývá, že v souvislosti s opatřeními stanovenými členským státem za účelem zabránění řetězovému nebo ekonomickému dvojímu zdanění příjmů rozdělovaných společnostmi-rezidentem nebo jeho zmírnění, se společnosti, daňoví poplatníci nebo akcionáři, rezidenti tohoto členského státu, kteří jsou příjemci dividend, nutně nenacházejí v situaci srovnatelné se situací společností, daňových poplatníků nebo akcionářů, kteří jsou příjemci dividend a kteří jsou daňovými rezidenty jiného členského státu¹⁵.

34. Jakmile však členský stát jednostranně nebo prostřednictvím mezinárodních smluv stanoví, že dani z příjmu podléhají nejen společnosti, daňoví poplatníci nebo akcionáři rezidenti, ale rovněž společnosti, daňoví poplatníci nebo akcionáři nerezidenti, pokud jde o dividendy, které obdrží od společnosti-rezidenta, situace těchto nerezidentů se bude blížit situaci rezidentů¹⁶.

35. Nebezpečí řetězového zdanění nebo ekonomického dvojího zdanění je totiž nezávisle na jakémkoli zdanění v jiném členském státě způsobeno samotným výkonem daňové pravomoci tímto státem. V takovém případě k tomu, aby zahraniční příjemci nebyli vystaveni omezení volného pohybu kapitálu, které článek 56 ES v zásadě zakazuje, musí stát, v němž má rozdělující společnost sídlo, dbát na to, aby v souvislosti s mechanismem upraveným jeho vnitrostátním právem za účelem zabránění řetězovému zdanění nebo ekonomickému dvojímu zdanění nebo jeho zmírnění podléhaly zahraniční společnosti, daňoví poplatníci nebo akcionáři stejnému zacházení jako tuzemští příjemci – společnosti, daňoví poplatníci nebo akcionáři¹⁷.

13 – Viz zejména rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 57 a citovaná judikatura).

14 – Viz rozsudek ze dne 2. června 2016, Pensioenfonds Metaal en Techniek (C-252/14, EU:C:2016:402, bod 48 a citovaná judikatura).

15 – Viz zejména rozsudky ze dne 18. června 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377, bod 42); ze dne 20. října 2011, Komise v. Německo (C-284/09, EU:C:2011:670, bod 55) a ze dne 25. října 2012, Komise v. Belgie (C-387/11, EU:C:2012:670, bod 48).

16 – V tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 18. června 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377, bod 43), ze dne 20. října 2011, Komise v. Německo (C-284/09, EU:C:2011:670, bod 56), ze dne 25. října 2012, Komise v. Belgie (C-387/11, EU:C:2012:670, bod 49) a ze dne 17. září 2015, Miljoen a další (C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 67).

17 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. října 2011, Komise v. Německo (C-284/09, EU:C:2011:670, bod 57), ze dne 25. října 2012, Komise v. Belgie (C-387/11, EU:C:2012:670, bod 50) a ze dne 17. září 2015, Miljoen a další (C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 68).

36. Jelikož se Dánské království rozhodlo uplatnit svou daňovou pravomoc nad dividendami, které vyplatily dánské společnosti SKIPCP-nerezidentům, ve věci v původním řízení se v důsledku toho tyto SKIPCP nacházejí, co se týče rizika řetězového zdanění dividend vyplácených dánskými společnostmi, v situaci srovnatelné se situací SKIPCP-rezidentů.

37. Zadržím, pokud jde o cíl, který směřuje k podmínění osvobození SKIPCP-rezidentů tím, že zdanění musí být přesunuto na úroveň podílníků těchto subjektů, mohl by vést k otázce, zda by při přezkumu srovnatelnosti situací měla být zohledněna daňová situace podílníků.

38. V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí být pro posouzení rozdílného zacházení ohledně zdanění vyplácených dividend zohledněny pouze rozlišovací kritéria stanovená vnitrostátní daňovou právní úpravou dotčenou ve věci v původním řízení¹⁸.

39. Jak jsem již uvedl, ve věci v původním řízení je osvobození od srážkové daně ve prospěch SKIPCP založeno na dvou podmínkách. Na jedné straně musí být SKIPCP rezidenty v Dánsku. Na druhé straně musely tyto subjekty do 31. května 2005 provádět vyplácení minimálních částek tak, že na toto vyplácení uložily srážkovou daň k tíži svých podílníků, přičemž tento požadavek byl od 1. června 2005 změněn na pouhé formální určení rozdělení minimálních částek, která zůstane zdaněno na úrovni podílníků prostřednictvím srážkové daně, kterou odvádí SKIPCP.

40. Tento dvojí charakter zřejmě odlišuje dánskou právní úpravu od francouzské právní úpravy, která vedla k rozsudku ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286). V tomto rozsudku totiž Soudní dvůr zkoumal objektivní srovnatelnost SKIPCP-rezidentů a nerezidentů ve Francii tak, že vyloučil zohlednění daňové situace podílníků SKIPCP, jelikož francouzská právní úprava byla založena na jediném kritériu rozlišení, totiž na místě rezidence těchto subjektů.

41. S ohledem na rozdíl mezi francouzským a dánským daňovým regulačním rámcem, který byl právě prokázán, přičemž zúčastněné osoby zejména diskutovaly o důsledcích, které by měly být pro projednávanou věc vyvozeny z rozsudku ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286), je dosti zvláštní zjištění, že žádná ze tří vlád, které předložily písemné podání, nepodpořila názor, podle něhož by měl přezkum srovnatelnosti situací zahrnovat daňovou situaci podílníků. Zatímco dánská vláda se totiž na základě odkazu na tento rozsudek, omezila na odůvodnění této právní úpravy kvůli zachování soudržnosti daňového režimu, jakož i stručněji, vyváženému rozdělení daňové pravomoci¹⁹, zaměřily německá a nizozemská vláda své poznámky týkající se objektivní srovnatelnosti situací pouze na investiční nástroje, které představují SKIPCP.

42. Společnosti Fidelity Funds a NN (L) SICAV sice souhlasí s tvrzením, podle kterého by měla být porovnána pouze situace SKIPCP, s vyloučením daňové situace jejich podílníků, jsou to však nakonec ony, a v menší míře i Komise, kdo poskytly nejrozsáhlejší odůvodnění úrovně, na níž by měla být kontrola srovnatelnosti provedena. Konkrétně podle společnosti NN (L) SICAV, dánská právní úprava stanovila kritérium rozlišování založené výlučně na místě rezidence SKIPCP, které přijímá dividendy, a osvobození od daně, které se vztahuje na SKIPCP-rezidenty, není podmíněno zdaněním příjmů rozdělovaných jejich podílníkům. Dánská právní úprava nestanoví žádnou souvislost mezi daňovým zacházením s dividendami vnitrostátního původu přijatými běžnými (nebo kapitalizačními) SKIPCP a daňovou situací jejich podílníků. Pokud jde o fondy uvedené v článku 16 C, které přerозdělují část obdržovaných dividend, dánská právní úprava rovněž nezohledňuje daňovou situaci svých podílníků. Srážková daň z dividend vyplácených SKIPCP-nerezidentovi se proto nesnižuje, pokud má uvedený subjekt podílníky-rezidenty v Dánsku, a jejich daňová situace je tedy srovnatelná se situací podílníků

18 – Viz rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 28) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 61).

19 – K tomuto odůvodnění viz body 61 až 81 tohoto stanoviska.

SKIPCP se sídlem v Dánsku. Komise navíc tvrdí, že SKIPCP rezidenti a nerezidenti se nacházejí ve srovnatelné situaci, i kdyby se při srovnávání zohlednilo zdanění podílníků. Konečně Fidelity Funds dodává, že SKIPCP-nerezidenti, na které se vztahuje směrnice 85/611, musí být porovnání se SKIPCP se sídlem v Dánsku.

43. Podle mého názoru a z důvodů, které vysvětlím dále v tomto stanovisku, se přikláním k názoru, že bez ohledu na to, z jakého hlediska je třeba přezkoumat srovnatelnost situací, jsou situace dotčené ve věci v původním řízení objektivně srovnatelné, takže v konečném důsledku bude třeba analyzovat, zda může být dánská právní úprava odůvodněna, zejména z důvodu potřeby zachovat soudržnost daňového režimu.

44. Zprvė nesouhlasím s argumentem uplatněným společností Fidelity Funds, podle něhož postavení SKIPCP upravené směrnicí 85/611 postačuje ke zjištění objektivní srovnatelnosti SKIPCP-nerezidentů a dánských SKIPCP s ohledem na dánskou daňovou právní úpravu. Kromě toho, jak jsem již uvedl, že zdanění SKIPCP totiž nespadá do oblasti působnosti směrnice 85/611²⁰, se z hlediska volného pohybu kapitálu přezkum srovnatelnosti netýká právního postavení dotčených hospodářských subjektů, ale jejich situace z hlediska dotčené daňové právní úpravy²¹. Při analýze srovnatelnosti situací hospodářských subjektů ostatně Soudní dvůr již zamítl relevantnost postavení SKIPCP, jelikož se na tento subjekt nevztahuje kritérium nebo kritéria rozlišení, na kterých je založena použitelná daňová právní úprava²².

45. Dále za účelem zjištění, na jaké úrovni by měla být uskutečněna srovnatelnost situací, totiž buď pouze na úrovni SKIPCP nebo také na úrovni podílníků, zúčastněné strany na žádost Soudního dvora diskutovaly o tom, zda jsou dvě kritéria, z nichž vychází vnitrostátní právní úprava, na sobě nezávislá nebo spolu neoddělitelně souvisí.

46. Jednoznačná odpověď na tuto otázku ve smyslu autonomie nebo oddělitelnosti kritéria rezidence SKIPCP ve srovnání s kritériem týkajícím se požadavku (skutečného nebo formálního) rozdělení minimálních částek by totiž mohla významně naznačit, že dánská právní úprava není v konečném důsledku příliš vzdálená od francouzské právní úpravy, která byla předmětem věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 à C-347/11, EU:C:2012:286) nebo polské právní úpravy, která byla předmětem věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249). Jinými slovy, jelikož tyto dvě právní úpravy byly výlučně nebo převážně založeny na místě rezidence dotčených SKIPCP, došel Soudní dvůr k závěru, že srovnatelnost situací je třeba posuzovat výhradně na úrovni těchto subjektů²³.

47. V projednávaném případě, nezávisle na kritice společnosti NN (L) SICAV, týkající se údajně nesprávného výkladu dánské právní úpravy provedeným předkládajícím soudem, který Soudní dvůr nemůže přezkoumat v rámci režimu soudní spolupráce zavedené článkem 267 SFEU²⁴, svědčí podle mého názoru některé prvky tomu, že kritérium sídla SKIPCP je nejen oddělitelné od kritéria (skutečného nebo technického) rozdělení minimálních částek, ale je rovněž rozhodující. Na jedné straně je totiž důležité uvést, že dvě kritéria uvedená v článku 38 ministerské vyhlášky se objevují ve

20 – Viz bod 14 tohoto stanoviska.

21 – V tomto ohledu, obdobně ke srovnatelné povaze situace akciové společnosti rezidenta podle finského práva a SICAV podle lucemburského práva, což je právní forma, kterou finské právo nepřipouští, přičemž obě dvě přijímají dividendy z finského zdroje viz: rozsudek ze dne 18. června 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377, body 50 až 56).

22 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 68).

23 – Viz rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, body 32, 39 a 41) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, body 62, 63 a 68).

24 – K tomuto bodu viz poznámka pod čarou 11 tohoto stanoviska. Proto se tedy v tomto stanovisku již nebudu vracet k této kritice, která se opakovaně objevovala ve vyjádřeních společnosti NN (L) SICAV a které byly znovu zopakovány na jednání.

dvou samostatných vnitrostátních právních předpisech²⁵. Dánská vláda navíc ve svých písemných vyjádřeních připustila, že druhé kritérium by mohlo být případně uplatněno nezávisle na kritériu rezidence SKIPCP. Na druhé straně, jak uvedly Fidelity Funds a NN (L) SICAV a jak připustila dánská vláda, zatímco některé SKIPCP-nerezidenti jsou plně schopné splnit (a v praxi splňují) druhé kritérium, pouze dánský SKIPCP může splnit podmínku rezidence v Dánsku.

48. Za těchto okolností by se srovnatelnost situací uskutečnila pouze s ohledem na hlavní a rozhodující kritérium, které je uvedeno v dánské právní úpravě, totiž místo rezidence SKIPCP, a je tedy třeba konstatovat, podobně jako v rozsudcích ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, body 63 a 69), že je třeba porovnávat pouze situaci SKIPCP podle toho, zda mají sídlo v Dánsku či nikoli, a že v konečné důsledku se tyto investiční nástroje nacházejí v objektivně srovnatelných situacích, pokud jde o daňové zacházení s dividendami, které přijímají od dánských společností.

49. Nic to nemění na tom, že logika, na níž je založena dánská právní úprava, spočívá v tom, že osvobození od srážkové daně je přiznáno SKIPCP-rezidentům pouze tehdy, pokud je doprovázeno (skutečným nebo formálním) rozdělením minimálních částek ve prospěch jejich podílníků, ze které tyto subjekty odvádějí daň prostřednictvím srážky. Dánské království však přiznává osvobození od srážkové daně dánskému SKIPCP pouze tehdy, pokud je jisté, že může vykonávat daňovou pravomoc nad dividendami, které tento SKIPCP vyplatil ve prospěch svých podílníků.

50. Na rozdíl od situace, která vedla k vydání rozsudků ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249), tedy existuje souvislost, kterou stanoví dánská právní úprava, mezi přiznáním osvobození SKIPCP-rezidentům a daňovou situací jejich podílníků, jak ostatně připustila Komise ve svém písemném vyjádření. Domnívám se tedy, že situace posledně jmenovaných může být rovněž zohledněna při přezkumu srovnatelnosti situací.

51. Zohlednění situace podílníků SKIPCP však podle mého názoru neznamená, že situace posuzované jako celek nejsou objektivně srovnatelné, takže rozdílné zacházení, které vyplývá z dánské právní úpravy, je přípustné. Dánská právní úprava totiž plně nezahrnuje situaci podílníků SKIPCP, takže rozdíly v zacházení vyplývající z této mezery nemohou být odůvodněny objektivním rozdílem v situaci²⁶.

52. V tomto ohledu se domnívám, že přezkum daňové situace podílníků může být proveden ze tří různých hledisek. Zprv je možné porovnat daňovou situaci podílníků-*rezidentů* podle toho, zda investují v SKIPCP-rezidentovi nebo v SKIPCP-nerezidentovi. Zadruhé se srovnání může týkat daňové situace podílníka-*rezidenta* SKIPCP-rezidenta ve srovnání s daňovou situací podílníka-*nerezidenta* SKIPCP-nerezidenta. Konečně zatřetí lze také zkoumat srovnatelnost situací podílníků-*nerezidentů* podle toho, zda investují do SKIPCP nerezidentů nebo rezidentů²⁷.

25 – A sice zákon o DPPO a ligningslov, viz bod 6 tohoto stanoviska.

26 – V rozsudku ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286), se Soudní dvůr, aby zamítl argument francouzské vlády, podle kterého vnitrostátní právní úprava rovněž zohledňovala daňovou situaci podílníků, neomezil pouze na to, že uvedl, že tato právní úprava se omezuje na rozlišování SKIPCP podle toho, zda mají sídlo ve Francii nebo nikoliv. V bodech 31 až 38 tohoto rozsudku totiž Soudní dvůr konkrétně přezkoumal, zda daňová situace všech podílníků, včetně dividendových SKIPCP, je touto právní úpravou skutečně a úplně zohledněna, jak tvrdila francouzská vláda.

27 – Naproti tomu, vzhledem k předmětu vnitrostátní právní úpravy týkající se SKIPCP a jejich podílníků, není podle mého názoru relevantní srovnání situace podílníka-nerezidenta SKIPCP-nerezidenta, který přijímá dividendy od dánské společnosti, a situace investora-nerezidenta, který přijímá dividendy přímo od dánských společností.

53. Pokud jde o první případ, nevidím objektivní rozdíl mezi dánským podílníkem a jiným dánským podílníkem podle toho, zda investují do SKIPCP-rezidenta nebo nerezidenta. Tito dva podílníci podléhají daňové pravomoci Dánského království a mělo by s nimi být zacházeno v zásadě nediskriminačním způsobem. Avšak zatímco dánský podílník, který investuje do SKIPCP-nerezidenta - který, i když může být kvalifikován jako „fond uvedený v článku 16 C“, bude podléhat srážkové dani -, bude vždy, jak připustila dánská vláda, předmětem řetězového zdanění, dánský podílník, který investuje do SKIPCP-rezidenta, který je kvalifikován jako „fond uvedený v článku 16 C“ a je osvobozený od srážkové daně, si bude moci odečíst srážkovou daň z daně z příjmů nebo z daně z příjmu právnických osob, kterou musí zaplatit.

54. Zdá se mi, že druhý případ, totiž srovnání daňové situace podílníka-rezidenta v SKIPCP-rezidentovi a situace podílníka-nerezidenta v SKIPCP-nerezidentovi, nevede k odlišnému řešení. Oba dva jsou z hlediska dánské právní úpravy v objektivně srovnatelné situaci, když investují do SKIPCP, které nepřeroděluje dividendy získané od dánských společností.

55. Pokud jde o podílníky-nerezidenty v dividendových SKIPCP-nerezidentech a podílníky-rezidenty fondů uvedených v článku 16 C, které mají sídlo v Dánsku, uvádím, že v rozsudku ze dne 17. září 2015, Miljoen a další (C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 74), Soudní dvůr ohledně přezkumu objektivní srovnatelnosti daňového zacházení s daňovými poplatníky, kteří jsou rezidenty a s daňovými poplatníky, kteří jsou nerezidenty rozhodl, že „pokud daň z dividend sráží z dividend vyplácených společnostmi usazenými v určitém členském státě tento členský stát, je třeba srovnání mezi daňovým zacházením s daňovým nerezidentem a daňovým rezidentem provést s ohledem na daň z dividend splatnou daňovým poplatníkem-nerezidentem na straně jedné a na druhé straně na daň z příjmů nebo DPPO splatnou daňovým rezidentem, jež ve svém základu zahrnuje příjmy plynoucí z podílů, z nichž pocházejí dividendy“. Pro účely použití článku 58 odst. 1 písm. a) ES [nyní článku 65 odst. 1 písm. a) SFEU], totiž podle Soudního dvora nestačí vzít v úvahu pouze daň z dividend jako takovou, jelikož analýza musí zahrnovat všechny daně týkající se příjmů fyzických osob nebo zisků společností plynoucích z držení podílů společností usazených v členském státě²⁸.

56. Pokud jde o projednávanou věc, toto kritérium srovnání skutečného daňového zatížení, které nesou daňoví poplatníci rezidenti a nerezidenti v členském státě, v němž se nachází zdroj příjmu, znamená, že by nebylo správné se omezit na konstatování, že podílníci-nerezidenti SKIPCP-nerezidenta, který může být kvalifikován jako „fond uvedený v článku 16 C“, ponесou nepřímo srážkovou daň vybíranou u tohoto subjektu, kdežto podílníci dánského fondu uvedeného v článku 16 C ponесou přímo srážkovou daň sraženou posledně uvedeným fondem, což má za následek, že tito podílníci se nenacházejí v objektivně srovnatelné situaci. Zdanění podílníka-nerezidenta, analyzované jako celek, totiž bude konečné, zatímco podílník-rezident bude nadále moci odečíst srážkovou daň od daně z příjmu nebo od daně z příjmu právnických osob, kterou musí v Dánsku zaplatit.

28 – Viz rozsudek ze dne 17. září 2015, Miljoen a další (C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 73). V případě, že by zohledněna situace podílníků, mohlo by se odůvodnění v tomto rozsudku podle mého názoru rozšířit na samotné investiční nástroje, přičemž celkové daňové zatížení SKIPCP-nerezidentů, které mohou být považovány za „fondy uvedené v článku 16 C“, je ve srovnání s daňovým zatížením fondů podle článku 16 C se sídlem v Dánsku systematicky vyšší.

57. Je pravda, že podílník-nerezident podléhá při zdanění svých příjmů daňové pravomoci jiného členského státu. Obecně se však zdá, že pokud členský stát rezidence podílníka použije za účelem zabránění dvojímu zdanění metodu započtení, nebude možné tuto daň z dividend sraženou u zdroje, nebo přinejmenším ne úplně, vrátit nebo započíst na daň z příjmu nebo daň z příjmu právnických osob v tomto členském státě²⁹. V každém případě, bez ohledu na případnou dohodu o zamezení dvojího zdanění se členský stát nemůže dovolávat existence zvýhodnění přiznaného jednostranně jiným členským státem, aby se vyhnul povinností, které pro něj vyplývají ze Smlouvy ES³⁰.

58. Konečně, pokud jde o srovnání podílníků-nerezidentů investujících jednak do SKIPCP-nerezidenta, který může být kvalifikován jako „fond uvedený v článku 16 C“, jednak do fondu uvedeného v článku 16 C se sídlem v Dánsku, zatímco první situace, jak tvrdila Komise, bude vždy podléhat výběru srážkové dani u SKIPCP-nerezidenta, která bude tedy uplatněna na vyplácených dividendách bez ohledu na poplatky a případné ztráty, podílník, který investuje do fondu uvedeného v článku 16 C usazeného v Dánsku, bude podléhat srážkové dani, jejíž základ se bude vztahovat na vyplacení minimálních částek, od kterého lze v souladu s čl. 16 C odst. 2, 4 a 5 liguingslov, odečíst ztráty a poplatky za správu. Celkové daňové zatížení bude tedy příznivější pro druhé uvedené podílníky než pro prvně uvedené podílníky, aniž by podle mého názoru bylo odůvodněno objektivním rozdílem v situaci mezi všemi těmito podílníky-nerezidenty z hlediska státu zdroje vyplácených dividend.

59. Jelikož dánská právní úprava dotčená ve věci v původním řízení nemůže být podle mého názoru ponechána v platnosti z důvodu, že se použije na objektivně odlišné situace, musí být odůvodněna naléhavým důvodem obecného zájmu, aby byla zachována.

D. K odůvodněnosti omezení

60. Podle dánské a nizozemské vlády je rozdílné zacházení vyplývající z dánské právní úpravy odůvodněno jak snahou zajistit vyvážené rozdělení daňové pravomoci (1), tak snahou o zachování soudržnosti daňového režimu (2). Předem uvádím, že i když první důvod není přesvědčivý, přikláním se k názoru, že dánský režim by mohl být odůvodněn nutností zachovat soudržnost daňového režimu, ale je z hlediska tohoto cíle nepřiměřený.

1. K vyváženému rozdělení daňové pravomoci

61. Dánská vláda připomíná, že zahraniční podílníci mají daňovou povinnost (u zdroje) omezenou na rozdělení minimální částek pravidelně vyplácených fondy uvedenými v článku 16 C se sídlem v Dánsku, zatímco odpovídající výnosy, které jim jsou vyplácené SKIPCP-nerezidenty, nespádají do daňové pravomoci Dánska, i když takto rozdělené prostředky pocházejí z investic těchto SKIPCP do dánských společností. Podle této vlády by však osvobození SKIPCP-nerezidentů od srážkové daně z dividend vyplácených dánskými společnostmi mělo za následek to, že by se zahraniční podílníci úplně vyhnuli dánské dani z dividend vyplácených dánskými společnostmi pouze kvůli tomu, že jejich investice do takových společností jsou uskutečňovány prostřednictvím SKIPCP-nerezidentů, což by ohrozilo právo Dánska vykonávat daňovou pravomoc ve vztahu k činnostem vykonávaným na jeho území.

29 – V tomto smyslu viz, *Adema R., UCITS and Taxation*, Kluwer Law International, Haag, 2009, s. 39-40 a *Hippert G.*, „The TFEU Eligibility of Non-EU Investment Funds Subjected to Discriminatory Dividend Withholding Taxes“, *EC Tax Review*, 2016-2, s. 82 (jejichž úvahy se vztahují rovněž na situaci uvnitř Unie). V rozsudku ze dne 20. května 2008, *Orange European Smallcap Fund (C-194/06, EU:C:2008:289, body 42 až 47 a 65)*, Soudní dvůr také připustil, že členský stát sídla SKIPCP může odmítnout poskytnout kompenzaci za srážkovou daň vybíranou při rozdělení dividend vyplácených tomuto subjektu společnostmi se sídlem v jiných členských státech, a to na rozdíl od situace SKIPCP, které obdrží dividendy od společností uvedeného členského státu nebo jiných členských států, s nimiž členský stát bydliště nebo sídla uzavřel dohody o zamezení dvojímu zdanění z důvodu, že rozdílné zacházení vyplývalo z souběžného výkonu daňových pravomocí těchto členských států.

30 – Viz zejména rozsudky ze dne 8. listopadu 2007, *Amurta (C-379/05, EU:C:2007:655, bod 78)* a ze dne 17. září 2015, *Miljoen a další (C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 77)*.

62. Tyto úvahy mě vůbec nepřesvědčily.

63. Je pravda, že podle ustálené judikatury může být nutnost ochrany vyváženého rozdělení daňové pravomoci mezi členské státy uznána, pokud má dotčený režim za cíl zabránit jednáním, která by mohla ohrozit právo členského státu uplatňovat daňovou pravomoc ve vztahu k činnostem vykonávaným na jeho území³¹.

64. Ze stejně ustálené judikatury nicméně vyplývá, že pokud se členský stát rozhodl nezdanit SKIPCP-rezidenty, kteří jsou příjemci dividend vnitrostátního původu, nemůže se dovolávat nutnosti zajistit vyvážené rozdělení daňové pravomoci mezi členské státy, aby odůvodnil zdanění SKIPCP-nerezidentů, kteří jsou příjemci takových výnosů³².

65. Jelikož se v projednávaném případě se Dánské království rozhodlo³³ osvobodit od srážkové daně pouze dividendy přijaté fondy uvedenými v článku 16 C se sídlem v Dánsku, s výjimkou SKIPCP-nerezidentů, včetně těch, které zejména mohou splňovat nebo splňují podmínky rozdělení stanovené v článku 16 C ligningslov, zdanění pouze SKIPCP-nerezidentů nemůže být odůvodněno cílem, aby nebyl ohrožen výkon daňové pravomoci tohoto členského státu.

66. Proto musí být podle mého názoru důvod vycházející z vyváženého rozdělení daňové pravomoci mezi členské státy odmítnut.

2. K nutnosti zachování soudržnosti daňového systému

67. Dánská, německá a nizozemská vláda tvrdí, že existuje přímá souvislost ve smyslu judikatury Soudního dvora mezi daňovou výhodou poskytovanou ve formě osvobození od srážkové daně a kompenzací této výhody bezprostředním zdaněním podílníků ze zisků SKIPCP. Tato přímá souvislost je zachována i v případě, že částky rozdělené ze strany SKIPCP podílníkům jsou nižší než částky osvobozené od srážkové daně. Z rozsudků ze dne 20. května 2008, Orange European Smallcap Fund (C-194/06, EU:C:2008:289) a ze dne 27. listopadu 2008, Papillon (C-418/07, EU:C:2008:659) totiž vyplývá, že přímá souvislost může existovat i v případě, kdy daňová výhoda režimu není zcela kompenzována, tedy i když dividendy, které byly osvobozeny od srážkové daně, jsou úplně přerozděleny. Mimoto podle německé vlády je přímá souvislost zachována i v případě, že by se jednalo o dva různé daňové poplatníky, jak ukazuje judikatura Soudního dvora.

68. Společnosti Fidelity Funds, NN (L) SICAV a Komise mají opačný názor. Konkrétně Komise má na jedné straně za to, že základ daně uplatňovaný u podílníků SKIPCP-rezidenta není rovnocenný se základem daně vybírané srážkou u zdroje v případě daně z dividend vyplácených SKIPCP-nerezidentům a srážková daň není dostatečná pro kompenzaci výhod, které mají podílníci SKIPCP-rezidentů ve srovnání s podílníky SKIPCP-nerezidentů. Na druhé straně Komise poznamenává, že osoba s bydlištěm nebo společnost se sídlem v Dánsku, která má podíl v SKIPCP-nerezidentovi, je v Dánsku zdaňována z příjmů pocházejících ze SKIPCP-nerezidenta bez ohledu na to, že uvedený subjekt již v Dánsku podléhá srážkové dani z dividend, které obdržel od dánských společností. Toto ekonomické dvojí zdanění se neprovede u osoby s bydlištěm nebo společnosti se sídlem v Dánsku, která má podíl v SKIPCP-rezidentovi, který má postavení subjektu rozdělovajícího dividendy podle článku 16 C ligningslov. Výhoda, která je přiznána uvedeným SKIPCP-rezidentům, není kompenzována jinými prvky dánské právní úpravy.

31 – Viz zejména rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 47) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 98).

32 – Viz rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 48) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 99).

33 – Pro všechny případy připomínám, že ve věci v původním řízení je osvobození fondů uvedených v článku 16 C se sídlem v Dánsku založeno na možnosti volby, kterou využil dánský ministr pro daňové záležitosti (viz bod 6 tohoto stanoviska).

69. V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle současné ustálené judikatury je k tomu, aby ochrana soudržnosti daňového režimu mohla odůvodnit omezení svobody volného pohybu, nutné konstatovat bezprostřední souvislost mezi dotčenou daňovou výhodou a kompenzací této výhody určitou daňovou zátěží, přitom bezprostřední povaha této souvislosti musí být posuzována vzhledem k cíli dotčené daňové právní úpravy³⁴. Kromě toho důvod založený na zachování daňové soudržnosti vyžaduje přezkum z hlediska jednoho a téhož daňového režimu³⁵.

70. V rozsudcích ze dne 18. června 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07, EU:C:2009:377, bod 73), ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 52) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 93), Soudní dvůr zamítl existenci přímé souvislosti z důvodu, že osvobození dividend dotčených v těchto věcech od srážkové daně není podmíněno tím, aby dividendy přijaté společnostmi, investičními fondy nebo dotčenými SKIPCP byly posledně uvedenými znovu rozdělovány a jejich zdanění u podílníků těchto společností a subjektů umožnilo kompenzovat osvobození od srážkové daně.

71. Jak jsem již upřesnil v jiných stanoviscích³⁶, Soudní dvůr tedy již nevylučuje - a tři výše uvedené rozsudky to dobře ilustrují -, že podmínka týkající se existence přímé souvislosti může být splněna, i když se výhoda a stanovené daňové zatížení určené ke kompenzaci uvedené výhody se nevztahují na jednu a tutéž osobu povinnou k dani.

72. Na rozdíl od vnitrostátních právních úprav, které vedly k vydání tří rozsudků citovaných v bodě 70 tohoto stanoviska, a jak jsem uvedl výše, dánský režim podmiňuje osvobození SKIPCP-rezidentů (skutečným nebo formálním) rozdělením minimálních částek ve prospěch svých podílníků, kteří podléhají srážkové dani, kterou jejich jménem vybírají tyto subjekty. Výhoda takto poskytnutá SKIPCP-rezidentům ve formě osvobození od srážkové daně je tedy kompenzována zdaněním uvedených dividend, které tyto subjekty znovu rozdělí svým podílníkům.

73. Aniž by Komise významně zpochybňovala existenci takové přímé souvislosti, v zásadě tvrdí, že výhoda poskytnutá fondům uvedeným v článku 16 C se sídlem v Dánsku není zcela nebo v plném rozsahu kompenzována zdaněním jejich podílníků tak, že je zpochybněna soudržnost dotčeného daňového režimu.

74. Uvádím však, že podmínka zdůrazněná Komisí, podle které by zdanění mělo v plném rozsahu kompenzovat přiznanou výhodu, nevyplyvá z judikatury Soudního dvora, a Komise se ostatně neopírá o žádný precedent v tomto smyslu.

75. Ve skutečnosti obecně z této judikatury vyplývá, že požadovaná přímá souvislost mezi přiznanou výhodou a stanovenou daňovou zátěží má spíše právní povahu, než že by byla výsledkem více či méně přesného aritmetického vztahu mezi těmito dvěma prvky. Tento přístup lze ostatně snadno pochopit, jelikož bezprostřední povaha této souvislosti, jak jsem již uvedl, musí být přezkoumána vzhledem k cíli sledovanému vnitrostátní právní úpravou. Jedná se tedy o přezkum vnitřní logiky, která existuje mezi výhodou a daňovým odvodem, než o přezkum, který by spočíval v provedení výpočtu skutečného a *a fortiori* celkového kompenzačního účinku daňového zatížení.

34 – Viz zejména rozsudky ze dne 10. května 2012, Santander Asset Management SGIIC a další (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 51) a ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 92).

35 – Viz rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 94).

36 – Viz moje stanovisko ve věci Columbus Container Services (C-298/05, EU:C:2007:197, bod 189) a ve věci Komise v. Portugalsko (C-493/09, EU:C:2011:344, bod 38).

76. Je pravda, že Soudní dvůr měl mnohdy za to, že bezprostřední povaha takové souvislosti implikuje „úzkou spojitost“ mezi prvkem odpočitatelnosti, tedy výhodou, a prvkem zdanění³⁷.

77. Je však třeba uvést, že toto upřesnění bylo v podstatě provedeno v souvislostech, kdy bylo nutné prokázat, že daňová soudržnost uvedená v těchto věcech nebyla stanovena v rámci jednoho a téhož daňového režimu, ale byla přesunuta na jinou úroveň, a to na úroveň vzájemného vztahu pravidel použitelných mezi státy, které jsou smluvními stranami úmluv o zamezení dvojímu zdanění³⁸. Kromě toho žádný z těchto rozsudků neuvádí, že takzvaná „úzká spojitost“ implikuje dokonalou shodu mezi vyšší přiznané výhody a vyšší daňové zátěže, která má za účel kompenzovat uvedenou výhodu.

78. Za těchto okolností je k tomu, aby bylo omezení považováno za přípustné, ještě nezbytné, aby bylo vhodné a přiměřené s ohledem na cíl zachování soudržnosti daného daňového systému.

79. V tomto ohledu jsem připraven připustit, jak zdůrazňuje dánská vláda, že přímá souvislost mezi daňovou výhodou ve formě osvobození od srážkové daně a její kompenzací bezprostředním zdaněním rozdělených zisků by zanikla, pokud by tato výhoda byla poskytnuta rovněž SKIPCP, které se nezavázaly své zisky pravidelně rozdělovat.

80. Jelikož však Dánské království připustilo, že SKIPCP-nerezidenti mohou dobrovolně splňovat podmínky rozdělování stanovené dánskou právní úpravou, a tudíž být oprávněně kvalifikovány jako „fondy uvedené v článku 16 C“, nevidím stejně jako Komise důvod, proč by tyto subjekty nemohly využít osvobození od srážkové daně, s výhradou, že se daňové orgány tohoto členského státu za plné spolupráce těchto subjektů ujistí, že uvedené subjekty zaplatí daň odpovídající dani, kterou musí dánské fondy uvedené v článku 16 C zadržet jako srážkovou daň z rozdělení minimálních částek vypočteného podle tohoto ustanovení. Takové opatření by podle mého názoru bylo méně omezující než současný režim, aniž by byly dotčeny jeho podmínky a vnitřní soudržnost.

81. Jelikož se ve věci v původním řízení nezdá, že by se Fidelity Funds snažila, a to ani jako preventivní opatření, splnit požadavky rozdělení minimálních částek stanovené v článku 16 C ligningslov během účetních období dotčených v původním řízení, domnívám se, že i přes kladnou odpověď na otázku položenou předkládajícím soudem nebude pravděpodobně možné jeho žalobě vyhovět.

Závěry

82. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji odpovědět na otázku položenou Østre Landsret (Odvolací soud pro východní oblast, Dánsko) takto:

„Článek 56 ES (nyní článek 63 SFEU) musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému daňovému režimu členského státu, jako je režim dotčený ve sporu v původním řízení, podle kterého subjekty kolektivního investování do cenných papírů se sídlem v tomto členském státě mohou využít osvobození od srážkové daně z dividend, které přijaly od společností-rezidentů, a to buď proto, že ve skutečnosti provádějí rozdělení minimálních částek ve prospěch svých podílníků, přičemž daň se srazí u zdroje, nebo proto, že se stanoví formální rozdělení minimálních částek, na jehož základě se srazí daň u zdroje na úrovni jejich podílníků, zatímco subjekty kolektivního investování-nerezidenti podobné povahy podléhají srážkové dani z dividend vyplácených společnostmi-rezidenty.“

37 – Viz rozsudky ze dne 11. srpna 1995, Wielockx (C-80/94, EU:C:1995:271, bod 24), ze dne 3. října 2002, Danner (C-136/00, EU:C:2002:558, bod 41), ze dne 21. listopadu 2002, X a Y (C-436/00, EU:C:2002:704, bod 53), ze dne 28. února 2008, Deutsche Shell (C-293/06, EU:C:2008:129, bod 39) a ze dne 22. ledna 2009, STEKO Industriemontage (C-377/07, EU:C:2009:29, bod 53).

38 – Viz rozsudky ze dne 11. srpna 1995, Wielockx (C-80/94, EU:C:1995:271, bod 24), ze dne 3. října 2002, Danner (C-136/00, EU:C:2002:558, bod 41) a ze dne 21. listopadu 2002, X a Y (C-436/00, EU:C:2002:704, bod 53).